

Список використаних джерел

1. Климчук О.В. Нормативно-правове регулювання виробництва біопалива: світовий досвід та проблемні аспекти в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 107–110.
2. Климчук О.В. Сучасні аспекти використання інформаційних систем і технологій в управлінні. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., 22 квіт. 2021 р. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. С. 170–171.
3. Луньова В. Впровадження функцій комплаєнс-менеджменту для зростання прозорості бізнесу підприємств. *Економіка та суспільство*, 2023. № 56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-132>.
4. Нехай В.В. Консолідована логістична та маркетингова підтримка операцій зі збуту та транспортування: колективна монографія. За ред. Л.М. Савчук, Г.С. Прокудіна. Дніпро: Пороги, 2021. С. 93–123.
5. Самборська О.Ю., Климчук О.В. Негативний вплив війни на зайнятість та доходи українців. *Інноваційна економіка*. 2023. №3 (95). С. 63–69. DOI: 10.37332/2309-1533.2023.3.8.

Климчук Олександр Васильович

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Багрій Максим Віталійович

здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ESG – ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах військової агресії та перспективних напрямів відбудови України сталий розвиток набуває ключового значення і поступово стає основою для подальшого виживання та процвітання бізнесу, передусім коли мова йде про ефективну співпрацю з міжнародними інституціями. Війна ставить підприємства перед безпрецедентним викликом щодо забезпечення економічної стійкості на засадах інноваційності, одночасно зберігаючи соціальну відповідальність бізнесу та враховуючи екологічні аспекти [3, 4]. При цьому інноваційну активність потрібно розглядати як взаємопов'язаний процес створення, впровадження та комерціалізації інновацій, що забезпечує якісні зміни у стратегії керування, отримання економічного, соціального і екологічного ефектів, а також зростання прибутків у суб'єктів інноваційного розвитку [1].

Інноваційність на засадах сталого розвитку розширює потенційні можливості виживання економічної системи підприємства, зумовлюючи її стійкість до кризових потрясінь та адаптивність до зовнішніх і внутрішніх ринкових загроз, а також забезпечує зростання конкурентоспроможності [2]. В основі такого розвитку лежать екологічні, соціальні та управлінські програми ESG-трансформації підприємств, що суттєво впливають на їх довгострокову вартість та є ключовим показником якісного менеджменту. Інтеграція екологічних, соціальних і управлінських принципів ESG у інноваційні технології діяльності підприємства сприяють всебічному аналізу ризиків, реальних можливостей та рівня ефективності [5].

Проте потрібно відзначити, що запровадження зазначених принципів ESG супроводжується низкою проблемних аспектів, зокрема:

1) відсутністю єдиних уніфікованих стандартів, оскільки у різних країнах та галузях існують різні підходи до оцінки ESG, що ускладнює інтеграцію загальноприйнятих методик;

2) необхідністю додаткових фінансових витрат, тому що інвестування в екологічні та соціальні ініціативи потребує значних фінансових ресурсів, що може бути економічним викликом для малих і середніх підприємств;

3) недостатністю обізнаності та експертизи, оскільки багато компаній не мають достатньо знань і досвіду для ефективного впровадження ESG-практик;

4) складністю вимірювання ефективності через відсутність чітких показників ефективності ESG-програм, що ускладнює комплексну оцінку їхнього впливу на бізнес;

5) опором змінам внаслідок того, що деякі підприємства та їхнє керівництво можуть неохоче впроваджувати ESG-стратегії через страх перед змінами та необхідністю адаптації бізнес-процесів.

Водночас, запровадження ESG-принципів дозволяє отримувати підприємствам низку переваг: підвищення інвестиційної привабливості, тому що інвестори надають перевагу компаніям, які дотримуються сталих бізнес-практик; ESG-орієнтовані компанії зміцнюють свою репутацію, оскільки користуються довірою клієнтів, партнерів та суспільства; впровадження екологічно чистих технологій та ефективного використання ресурсів – сприяє зниженню й оптимізації витрат; у багатьох країнах діють нормативи, що вимагають дотримання ESG-стандартів; прозорість процесів та відповідальність керівництва, які сприяють підвищенню ефективності управління й покращенню роботи підприємства.

Як наслідок, основними шляхами інтеграції ESG-принципів у діяльність підприємства будуть такі: аналіз поточного стану підприємства на основі оцінки екологічного, соціального та управлінського впливу; визначення цілей та заходів для їх досягнення відповідно до розробленої стратегії ESG; залучення зацікавлених сторін, взаємодіючи з інвесторами, партнерами, співробітниками та суспільством; імплементація і моніторинг запроваджуваних ESG-ініціатив та оцінка їхньої ефективності; звітування та власне вдосконалення на основі проведення аналізу регулярних публікацій

ESG-звітів та оновлення стратегій відповідно до змін у зовнішньому середовищі.

Таким чином, запровадження ESG-принципів – це не просто новітній тренд, а стратегічна необхідність для кожного підприємства, що прагне до сталого розвитку та довгострокового успіху. Цей процес впровадження супроводжується низкою проблем, зокрема фінансовими витратами, недостатньою експертизою та опором змінам, що підлягають негайному розв’язанню. Тому інтеграція екологічних, соціальних та управлінських стандартів дозволяють підвищити ефективність бізнесу, зміцнити довіру з боку інвесторів і суспільства та відповідати сучасним викликам глобальної економіки.

Список використаних джерел

1. Климчук О.В. Економічна сутність розвитку інноваційних процесів у виробництві біопалива. *Вісник аграрної науки*. 2014. № 8. С. 62–65.
2. Климчук О.В. Управлінські аспекти формування економіко-енергетичної безпеки України на засадах розвитку біоенергетики: монографія. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2021. 576 с.
3. Коновальченко А. Як інноваційні підходи до ESG допомагають відновленню України. *Економічна правда*. 2024. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2024/01/15/708751/>
4. Самборська О.Ю., Климчук О.В. Негативний вплив війни на зайнятість та доходи українців. *Інноваційна економіка*. 2023. №3 (95). С. 63–69. DOI: 10.37332/2309-1533.2023.3.8.
5. Шостак І. Концепція ESG як вектор запровадження інноваційних технологій. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-89>.

Климчук Олександр Васильович
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Заярний Дмитро Андрійович
здобувач ступеня вищої освіти магістр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ВПРОВАДЖЕННЯ ESG ПРИНЦИПІВ У МАРКЕТИНГОВУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний бізнес постійно стикається з новими викликами, серед яких зростаючий суспільний тиск на підприємства щодо їхньої екологічної відповідальності, соціальної орієнтованості та прозорості процесів управління. У світі, де споживачі все більше звертають увагу на